

Sygn. akt IV CSK 417/18

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa A. G.

przeciwko A. R. i M. J.

o uznanie umowy za bezskuteczną ewentualnie o stwierdzenie nieważności umowy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 kwietnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego M. J.

od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 13 grudnia 2017 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W sprawie nie zachodzi żadna z przesłanek uzasadniających przyjęcie wniesionej skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżący opiera wniosek o przyjęcie skargi na jej oczywistej zasadności wynikającej w jego ocenie z naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 59 k.c. i art. 192 pkt 3 k.p.c.

Stanowiska tego nie sposób jednak podzielić. Twierdzenie o oczywistości naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 59 k.c. nie może być uznane za trafne w świetle poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, wiążących Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej. Wbrew twierdzeniom skarżącego okoliczność, że pozwany dokonał, po nabyciu nieruchomości, jej obciążenia hipoteką umowną nie stanowiła wcale wyłącznej przyczyny uznania, że wykonanie zawartej umowy czyni niemożliwym uczynienie zadość zobowiązaniu przysługującemu powódce. Jak podkreślono w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, zbycie własności nieruchomości na rzecz pozwanego sprawiło, że powódka nie będzie mogła już skierować swojego roszczenia o przeniesienie udziału we współwłasności w tej nieruchomości (o charakterze zobowiązaniowym) do zbywcy nieruchomości. Jej roszczenie z umowy przedwstępnej nie będzie zatem mogło być zaspokojone zgodnie z treścią zobowiązania, niezależnie od innych ewentualnie jej przysługujących roszczeń. Była to zatem okoliczność przesądzająca, w ocenie Sądu Okręgowego, o spełnieniu przesłanki określonej w art. 59 k.c.

Nie można także mówić o oczywistej zasadności skargi ze względu na naruszenie przez Sąd drugiej instancji art. 192 pkt 3 k.p.c. Skarżący zmierza do wykazania, że ze względu na fakt, iż w toku sprawy o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli przez zbywcę nieruchomości doszło do zbycia własności, powódka ma możliwość zaspokojenia swojego roszczenia przez zastosowanie

art. 192 pkt 3 k.p.c., czyli rozciągnięcie skutków zapadłego orzeczenia na skarżącego. Kwestia ta ma jednak znaczenie drugoplanowe, gdyż sąd dokonuje oceny spełnienia przesłanek określonych w art. 59 k.c. na chwilę orzekania i nie może tego uzależniać od losów innego postępowania i zachowania się innych podmiotów tego postępowania (np. wstąpienia do sprawy i zgody na wstąpienie do postępowania). Rozumowanie Sądu Okręgowego, który uznał, że kwestia ewentualnego uwzględnienia lub nieuwzględnienia powództwa o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli nie ma wpływu na ocenę tego, czy dokonanie czynności prawnej czyni niemożliwym zadośćuczynienie roszczeniu powódki nie może być zatem uznane za oczywiście błędne.

Skarżący nie zwrócił także uwagi, że inny jest przedmiot postępowania wszczętego przez powódkę (zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu udziału we własności nieruchomości), a inny sprawy zakończonej zaskarżonym wyrokiem, która odnosi się do umowy dotyczącej zbycia całości prawa własności do nieruchomości.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c. *a contrario*).